

AINEKOHTAINEN OPETUSSUUNNITELMA LYÖMÄSOITTIMET

Porvoon kaupungin sivistyslautakunta 12.3.2019

Päivitys 1.8.2025

Porvoon seudun
Taideoppilaitos –
Musiikkiopisto

Lyömäsoitinten valmennusopinnot

Valmentavaa lyömäsoitinopetusta annetaan yksilöopetuksena tai mahdollisesti kahden hengen ryhmässä.

Tavoitteet

- Tutustutaan lyömäsoitinten perusteisiin ja lyömäsoitinten perheeseen (orkesterilyömäsoittimet ja rumpusetti)
- Opitaan nuotinluvun perusteita
- Oppilas saa valmiuksia jatkaa lyömäsoitinten opiskelua
- Oppilas oppii soittamaan musiikin mukana
- Opetellaan yksinkertaisten etydien ja kappaleiden soittoa sekä kannustetaan improvisointiin

Sisältö

- Tutustutaan lyömäsoittimiin, rumpusettiin ja sen osiin sekä soittotekniikan perusteisiin
- Rytmien toistot ja omien keksiminen mm. taputtamalla, perkussiosoitimilla ja rumpusetillä
- Harjoitellaan eri lyömäsoittimilla nuoteista soittamista
- Säestysrytmejä rumpusetillä valikoiden mm. valssi, humppa, kahdeksasosakomppi, ym.
- Opetellaan itsenäistä harjoittelua
- Kuulonhuolto

LYÖMÄSOITINTEN PERUSOPETUS

Yleiset tavoitteet kaikille tasoille

- Tutustutaan monipuolisesti erilaisiin klassisiin lyömäsoittimiin, rumpusettiin ja käsirumpuihin
- Opitaan tuntemaan soitinten historiaa, viritystä ja huoltoa
- Löydetään luonteva ja ergonominen tapa soittaa
- Opitaan harjoittelemaan itsenäisesti, monipuolisesti ja tavoitteellisesti
- Opitaan hyvä nuotinlukutaito ja kyky hahmottaa musiikkia
- Opitaan soittamaan myös korvakuulolta ja improvisoimaan
- Totutaan esiintymään
- Opitaan soittamaan yksin ja erilaisissa kokoonpanoissa
- Kehitytään musiikin kuuntelijana, käydään konserteissa ja kuunnellaan monipuolisesti erilaista musiikkia
- Oppilas saa ohjeita kuulonhuoltoon
- Tasosuorituksia ei ole jaettu erikseen tekniseen ja taiteelliseen osioon

Porvoon seudun
Taideoppilaitos –
Musiikkiopisto

PERUSTASO 1

Tavoitteet

Tavoitteena on antaa oppilaalle perustiedot ja valmiudet lyömäsoitinten soiton alkeisiin sekä tekniikan että säästyksellisten tehtävien osalta.

Sisältö

- Löydetään luonteva soittoasento, kapulaote sekä rento peruslyönti
- Perustekniikkaharjoituksia käsille ja jaloille: lyöntitekniikat, pedaalien käyttö, motoriset harjoitukset ym. harjoitusmetodeja
- Opitaan säännöllisen kotiharjoittelun tärkeys vanhempien tukemana
- Opitaan perustaidot pikkurummun soitossa sekä valmiudet yleisten, perusmuotoisten säestysrytmien soittamiseen rumpusetillä
- Opetellaan voimakkuuden vaihteluita ja tutustutaan erilaisiin artikulaatiotapoihin
- Opetellaan yhteissoittoa sekä opettajan että muiden oppilaiden kanssa
- Harjoitellaan vapaata luomista, improvisaatiota
- Harjoitellaan malletsoittimien perusteita sekä tutustutaan patarumpuihin
- Tutustutaan erilaisiin orkesterilyömäsoittimiin
- Tutustutaan erityylisiin ja tunnelmaisiiin kappaleisiin
- Merkintätavat rummuille
- Nuotinluku- ja kirjoitustehtäviä
- Prima vista -harjoituksia

TASOSUORITUS

- Vähintään kolme teosta
 - Yksi pikkurumpuetydi
 - Yksi duetto joko opettajan tai toisen oppilaan kanssa soitettuna
 - Valikoima säestysrytmejä rumpusetille ja/tai multiperkussio-kappale
- Vapaavalintaisena malletsoitinten soittoa
- Prima vista -tehtävä pikkurummulle

Lautakunnassa on oma opettaja ja 2–3 jäsentä. Oppilas osallistuu arviointiin.

PERUSTASO 2

Tavoitteet

Tavoitteena on perehdyttää oppilas laajemmin orkesterilyömäsoittimiin sekä kehittää edelleen nuotinlukutaitoa ja tulkintaa. Oppilaalle annetaan myös perusvalmiudet orkesteri- tai yhtyesoittoon ja improvisoinnin alkeisiin.

Sisältö

Opintojen sisällössä voidaan tehdä soitinkohtaisia painotuksia oppilaan valinnan mukaan

- Jatketaan malletsoitinten harjoittelua, laajennetaan ilmaisutapojen valikoimaa, voimakkuusvaihteluja, artikulaatiota, sointivärejä ja tempon hallintaa
- Opetellaan asteikkoja sekä kolmisointuja kolmeen etumerkkiin asti.
- Harjoitellaan nuotinlukua ja prima vista -soittoa
- Perustekniikkaharjoituksia käsille ja jaloille: lyöntitekniikat, rudimenttisoitto, pedaalien käyttö, motoriset harjoitukset eri raajoille ym. harjoitusmetodeja
- Säestysrytmiharjoituksia rytmimusiikin eri osa-alueilta valikoiden ja syventäen. Lisävariaatioita säestysrytmeihin 1/8 Rock, Shuffle Rock, 12/8 Rock, 1/16 vuorokäsin ym.
- Tutustutaan patarumpuihin orkesterisoittimena ja harjoitellaan kappaleita kahdelle patarummulle
- Harjoitellaan erilaisten käsirumpujen, kuten conga, djembe ja tamburiini, perustekniikoita
- Harjoitellaan yhteissoittoa opettajan kanssa ja orkesterissa
- Jatketaan vapaata luomista, improvisaatiota

TASOSUORITUS

Perustasokoe 2:n toteutuksessa voi tehdä sisällöllisiä painotuksia siten, että kokonaisuuteen kuuluu alla olevista vaihtoehdoista valiten yhteensä viisi teosta.

- Vähintään yksi teos pikkurummulle
- Vähintään yksi teos malletsoittimelle, marimba ja/tai vibrafoni
- Vähintään yksi teos kahdelle patarummulle
- Multi-perkussio etydi
- Syncopation-tehtävä (voi suorittaa erikseen esimerkiksi asteikkojen yhteydessä)
- Valikoima erilaisia säestysrytmejä rumpusetille. Toteutus yhtyeen kanssa, opettajan tai komppinauhan säestämänä tai soolona.
- Vuritystehtävä patarummuille
- Prima vista kahdelle rummulle
- Asteikkosoitto murtosointuineen ja kadensseineen kolmeen etumerkkiin asti. Soitettavat asteikot (2 kpl) annetaan oppilaalle tiedoksi kahta viikkoa ennen. Asteikot voi soittaa myös erikseen.

Lautakunnassa on oma opettaja ja 2–3 jäsentä. Oppilas osallistuu arviointiin.

PERUSTASO 3

Tavoitteet

Oppilas

- Hallitsee orkesteri-/yhtyeohjelmiston ja tasosuorituksen sisällön edellyttämän soittotekniikan
- Syventää teknisiä valmiuksiaan
- Kykenee soittamaan erityyppisissä yhtyeissä
- Kykenee ilmaisemaan itseään luovasti
- Saa valmiudet syventäviin opintoihin

Sisältö

Opintojen sisällössä voidaan tehdä soitinkohtaisia painotuksia oppilaan valinnan mukaan

- Malletsoittimissa laajennetaan edelleen ilmaisuvoimaa sekä tutustutaan eri aikakausien musiikkiin ja eri tyyllilajeihin, klassiseen ja rytmimusiikkiin.
- Harjoitellaan neljällä malletilla soittoa.
- Kehitetään valmiuksia pikkurummun soitossa, sekä klassisessa että rudimentaalisessa tyyliässä.
- Harjoitellaan multi-perkussio sooloja, joissa on valikoima useita erilaisia lyömäsoittimia.
- Kehitetään perustekniikkaa rumpusetin soitossa: tehdään haastavampia motorisia harjoitteita, luodaan pohjaa soolojen soitolle, harjoitellaan tyylinmukaisia fillejä.
- Syvennetään tuntemusta rytmimusiikin eri tyyllilajeista: tutustutaan jazz-, blues- ja latin-tyyllilajien säestykseen. Opitaan lisää variaatioita erilaisiin Rock-komppeihin.
- Harjoitellaan vispilöillä soittoa
- Tutustutaan tarkemmin patarumpuihin orkesterisoittimena, perehdytään tunnettuihin patarumpukirjallisuuden teoksiin ja kehitetään valmiuksia niiden soittamiseen.
- Harjoitellaan runsaasti yhteissoittoa, erilaisissa ja tyyllisissä kokoonpanoissa
- Perehdytään tarkemmin käsirumpuihin
- Kehitetään valmiuksia improvisaatioon

TASOSUORITUS

Perustasokoe 3:n toteutuksessa voi tehdä sisällöllisiä painotuksia siten, että kokonaisuuteen kuuluu alla olevista vaihtoehtoista valiten yhteensä kuusi teosta.

- Kaksi teosta pikkurummulle: toinen teos klassinen etydi ja toinen rudimentaalinen soolo.
- Vähintään yksi teos malletsoittimella.
- Multi-perkussio soolo
- Syncopation-tehtävä (voi suorittaa erikseen tai asteikkojen yhteydessä)
- Useita eri tyyllilajeja sisältävä kokonaisuus säestysrytmejä yhtyeen kanssa kokonaan tai osittain esitettynä, sisältäen pienen rumpusoolon.
- Teos vähintään kolmelle patarummulle
- Kokonaisuus voi sisältää myös oppilaan oman sävellyksen tai improvisaation.
- Viritystehtävä patarummuille, esitettävän teoksen rummut viritetään lautakunnan antaman a:n perusteella

Porvoon seudun
Taideoppilaitos –
Musiikkiopisto

- Prima vista -tehtävä malletsoittimella tai pikkurummulla
- Asteikkosoitto murtosointuineen ja kadensseineen viiteen etumerkkiin asti. Soitettavat asteikot (2 kpl) annetaan oppilaalle tiedoksi kahta viikkoa ennen. Asteikot voi soittaa myös erikseen

Lautakunnassa on oma opettaja ja 2–3 jäsentä. Oppilas osallistuu arviointiin.

SYVENTÄVÄT OPINNOT

Tavoitteet

- Opiskelija hallitsee ohjelmiston edellyttämän soittotekniikan ja syventää tietoja ja taitoja opinnoissa muotoutuvan ohjelmiston puitteissa
- Perehtymistä ja syventymistä klassisen musiikin eri tyylisuuntiin
- Opiskelija kykenee monipuoliseen ohjelmiston tulkintaan sekä ilmaisemaan itseään luovasti
- Opiskelija saa valmiudet ammattiopintoihin

Sisältö

Opintojen sisältö koostuu oletusarvoisesti klassisista lyömäsoittimista. Oppilaan jatkosuunnitelmista riippuen myös hybridikokonaisuus on kuitenkin edelleen mahdollinen.

- Saadaan hyvät valmiudet musiikin itsenäiseen harrastamiseen ja esittämiseen sekä ammattiopintoihin.
- Pikkurummussa harjoitellaan ammattiopintoihin valmistavia, tekniikan eri osa-alueita harjoittavia klassisia etydeitä. Omaksutaan 26 standardisoitua amerikkalaista rudimenttia ja soitetaan rudimenttisooloja
- Malletsoittimilla harjoitellaan laajamuotoisia, tyylillisesti erilaisia teoksia sekä kehitetään neljän malletin tekniikkaa. Omaksutaan kaikki asteikot 7 etumerkkiin asti.
- Kehitetään myös kahden malletin tekniikkaa xylofoni-sooloilla
- Soitetaan laajoja teoksia usealle soittimelle, eli multi-perkussioille.
- Syvennytään patarumpuihin orkesteri- ja soolosoittimena
- Perehdytään orkesterikirjallisuuteen niin patarumpujen kuin lyömäsoitintenkin osalta
- Laajennetaan tietämystä ja osaamista eri musiikkikulttuureista ja niistä tulevista lyömäsoittimista
- Yhteismusisointia
- Improvisaatiota ja sävellystä

Lopputyö

Syventävien opintojen päätteeksi oppilas tekee lopputyön, jonka sisältö muotoutuu oppilaan toiveiden mukaan.

Lopputyö voi olla esimerkiksi itse suunniteltu ja toteutettu konsertti tai musiikkivideo, joka sisältää omia ja/tai muiden sävellyksiä. Instrumentteina voi käyttää pääinstrumentin lisäksi myös sivuinstrumentteja. Lopputyö voi rakentua alla olevien esimerkkien pohjalta.

Kokonaisuuteen on suositeltavaa sisällyttää aikamme musiikkia ja yhteismusisointia

- Vähintään yksi teos pikkurummulle
- Laajamuotoinen teos malletsoittimelle
- Laajamuotoinen teos usealle lyömäsoittimelle
- Teos neljälle patarummulle
- Valmistettuja orkesteripaikkoja lyömäsoittimille ja patarummuille, joita esitetään lautakunnan valinnan mukaan.
- Asteikot kolmisointuineen ja kadensseineen lautakunnan valinnan mukaan.
- Kokonaisuus voi sisältää myös oppilaan oman sävellyksen tai improvisaation

Lautakunnassa on oma opettaja ja 2–3 jäsentä. Oppilas osallistuu arviointiin.